

KOHTUNIKE TOIMKONNA UUDISKIRI No2 Detsember 2019

EVF Kohtunike Toimkond soovib Eestis tegutsevaid kohtunikke ja huvilisi perioodiliselt kursis hoida põnevamate või laiemat kõlapinda vajavate teemadega. Antud häälekandja ei ole mõeldud ametlikuks tagasisideks ega juhendmaterjalina kasutamiseks, kuid sisaldab kasulikke mõtteid ja soovitusi, kirjatükke ja uudiseid.

Seekordne uudiskiri keskendub Eesti Võrkpall 100 Galale ning heidab pilgu hooaja 2019/20 esimese poole tegutsemistele.

LÜHISÕNUMEID

Hooaja 2018/19 parimate kohtunike autasustamine viidi läbi Saku Suurhallis 29.detsembril vahetult pärast naiste karikavõistluste finaalmängu. Võrkpall 100 raames anti meened

seekord kümnele kohtunikule ja kümnele kohtunik-sekretärile möödunud hooajal eeskujuliku tegutsemise ja panuse eest võrkpalli üldiselt. Ühtlasi kuulutati välja „Parim kohtunik-veteran“ (Eva Oja, pildil) ja „Parim noorkohtunik“ (Ats Horn).
foto: Gertrud Alatare

Jõulukingitusena saadeti Credit24 Meistriliiga kohtunikele värskelt pressitud KOHTUNIKU logoga loosimündid, mille vormimisel mõeldi nii kujunduse kui mõõtmete puhul nende praktilisele väärtusele.

VÕRKPALL 100 GALAÜRITUSEL TUNNUSTATI teenetemedaliga pikaaegset rahvusvahelist kohtunikku, Moskva OMil õigust mõistnud, tänast Kohtunike Toimkonna auesimeest ja eelkõige lugupeetud inimest **Mati Koorepiti**.

Mida sellejuures väga paljud ilmselt ei tea, koos temaga olid samal ajal laval veel mitmed teisedki vilemeestena Eestis rahvuskategooriani jõudnud mehed: kuldsest Kalev '68st **Matti Jaanus** ja **Taivu Uljas** ning aasta treener **Andrei Ojamets**...

Tunnustame neidki kohtunike kogukonna poolt!

Kuivõrd tegemist pole üknes meenemündiga ja esimestelt omanikelt on saadud vägagi positiivne tagasiside, siis soovib Kohtunike Toimkond pakkuda kõigile huvilistele võimalust münt endalegi soetada. Selleks tuleb saata ostusoov (10 eur/münt) Marek Vitsurile (marek.vitsur@gmail.com).

Kohtunike Toimkond ühineb õnnitlustega **Hillar Karmile**, kes pidas detsembri lõpus oma 80.ndat juubelit. Tegemist on teeneka võrkpalli sekretäri, vilemehe, Eesti Spordiajaloo Seltsi juhatuse liikme ja kahtlusteta suurt võrkpallivaimustust endas kandva mehega. Täna on Hillar Karm kohal enamikel veteranide MV-I ja mitmetel pikemate traditsioonidega turniiridel.

foto: Gertrud Alatare

MÄRKMEID SENISEST HOOAJAST

Eestimaa pinnal toimus erinevates liigades hooaja 2019/20 esimeses pooles 177 mängu, milles tuli kohtunikega täita kokku 640 „positsiooni“ (vaata tabelid all). Arvestatud on kohtunikke, kohtunik-sekretäre ja piirikohtunikke ning finaalides kohtunike delegaate.

MÄNGUDE ARV

Võistlus	sept	okt	nov	dets	KOKKU
Credit24 Champions		15	8	10	33
Naiste EMV		3	4	2	9
Naiste Balti liiga		6	8	1	15
Eesti meeste KV		5	5	3	13
Eesti naiste KV		2	5	4	11
Meeste I		10	25	15	50
Naiste I	8	15	12	8	43
CEV Challenge Cup M			2	1	3
	8	56	69	44	177

EESTI KOHTUNIKE ARV MÄNGUDEL

Võistlus	KOKKU
Credit24 Champions	165
Naiste EMV	27
Naiste Balti liiga	45
Eesti meeste KV	59
Eesti naiste KV	47
Meeste I	150
Naiste I	129
CEV Challenge Cup M	18
	640

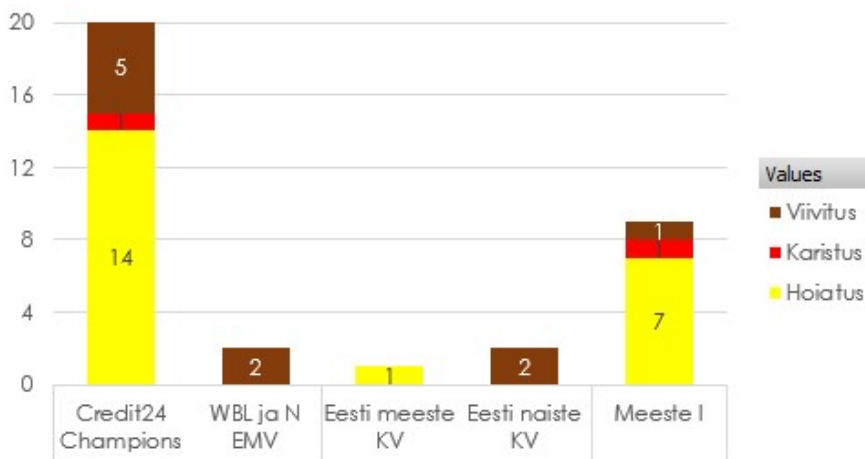
Mängude arv võrreldes eelmise aastaga on kõige rohkem tõusnud N I liigas, kuivõrd 5 võistkonna asemel on sel aastal võistlemas 13. Teistes liigades on võistkondade arv pigem vähenenud, kuid võistlussüsteemide muutmise tulemusena ei ole see alati kaasa toonud väiksemat mängude arvu.

Kohtunike arv, kellele jagus määramisi, on kõikide liigade peale kokku 46, sekretäre 30 ja piiridel käib kõrgemates liigades regulaarselt 20 inimest. Ametlike liigade mängudes oli kõige aktiivsem Meelis Pikkpõld (33 korda), kellel jätkub jõudu tegutseda lisaks nii Rahvaliigas kui noorteturniiridel.

KAARTIDEST

Elektroonilise protokolliga mängudes jagati kaarte esimese kolme kuuga kokku 34, millest ainult kaks olid punased (vaata graafik kõrval).

Alustades naiste liigadest hakkab silma, et seal distsipliini ja mängujuhtimise osas suuri probleeme ei esine. Teemaks on üksnes, ja sedagi peamiselt treenerite poolt põhjustatuna, viivitustega – vahetused, asetuskaartide liiga hilised täitmised, pausidel pikaks veninud jutustamised.

Meeste mängudes on intensiivsus ja kiirused oluliselt kõrgemad, mistõttu pole ime, et emotsionaalsemaid momente juba märksa rohkem ette tuleb. M I liigas ja Credit 24 meistriliigas on kokku jagatud 21 kollast kaarti (83 mängu), peamiselt otsuste üle vaidlemiste, vastasmängijate provotseerimise või mingites situatsioonides ülereageerimiste tõttu. M I liigas esineb rohkem reeglite mitte tundmisest tulenevaid, Credit24 meistriliigas jällegi treeneritele antud kaarte. Viivitusi on mainitud liigades olnud kokku kuus, millest enamuse moodustavad alusetutest palvetest tingitud (valed või hilised vahetused) ja liberomängija asendamisega seotud olukorrad.

Karistuste (st punane kaart personaalselt) puhul saame hooaja senise faasi põhjal põhjusena välja tuua üksnes häälekate kohtunike suunas ründavat ja/või ebatsensuurset sõnakasutust (mõlemal juhul). Kaardid selles plaanis kindlasti õigustatult antud.

EMOTSIIONIDEST JA EKSIMUSTEST ÜLDISEMALT

Ometi tuleb tunnistada, et erinevaid sõnavõtte ja intensiivset žestikuleerimist kohtunike tegutsemise kohta on tegelikult tulnud ette ja nähtud rohkemgi kui tänane kaartide praktika peegeldab. Keegi ei propageeri karmimalt karistama asumist, kuid eesmärgiks peaksime ometi kohtunikenä võtma edaspidist võimalikult ühetaolist reageerimist sarnastele tegevustele, et treeneritel ja mängijatel ei tekiks arusaamist, kus ühel mängul lubatu on teises keelatud või vastupidi.

Reeglina on võistkonna liikmete ägestumised tingitud konkreetsetest põhjustest. Jätame siinkohal välja kõik reeglite valesi tõlgendamised või olukordade kohtunikust erinevalt nägemised, sest nendel juhtudel on kohtunikud suhteliselt enesekindlad ning suudavad otsuse valdavalt hästi ära selgitada. Rohkem pakuvad kõneainet aga kohtunike lihtsad eksimused, tegemata jäänud tegevused/protseduurid, suhtlemisraskused, keskendumise hajumine teatud olukorras jms.

Keegi ei kahtlegi, et eksimusi tuleb ette, kõigil, see on inimlik. Senise poolaasta praktika põhjal peavad näiteks vilemehed/naised püüdma olla tähelepanelikumad momentidega võrgu kohal, ees- ja tagaliini mängijate jälgimisega ning antenni puudetega (pall või blokeerija käed). Piirikohtunikel on võimalus olla suuremaks abiks (bloki)puudete fikseerimisel ning samuti läbi oma positsiooni korrigeerimise tõsta otsuste kindlust sees/väljas pallide nägemisel ja näitamisel. Vajadusel ärge kartke otsust muuta, „uus pall“ andke „viimases hädas“, koguge informatsiooni. Täiesti eraldi teema on mängu eelsete kohustuste täitmine... nende osaliselt või üldse tegemata jätmine on kõrgemal tasemel lubamatu, halvaks eeskujuks noorematele ning karuteene uutele kohtunikele.

Ja nüüd kõige olulisem! Mängu esimestel kohtunikel tasub meeles pidada, et kaheldava(te)st või valesi tehtud otsus(t)est hoopis suuremat kahju tekitab sageli nendest välja kasvanud olukordade (ebakindel) lahendamine. Konfliktid, eriti need, mille lahendamist välditi, jäävad meelde nii võistkondadele kui publikule ja üldjuhul „tulevad kaasa“ kohtunikuga järgmistesse mängudes. Võtke situatsioonide selgitamiseks aeg, omage erinevaid variante, mõelge ette, tehke endaga tööd...

Viimasest lähtuvalt pole liigne korrata piirkondlikel koolitustel alati laia kajastamist leidvad punktid:

- kohtunikud annavad endast igal mängul parima, minnes mängule puhanud ja värskena
 - kohtunikud tegutsevad mängul erapooletuna, eelistamata oma käitumise või hoiakuga ühte võistkonda teisele
 - kohtunikud ei karda mängus osalejatega suhelda, oluline roll ka mitte-verbaalsel suhtlusel (!)
 - keskendumine mängul peab säilima kogu kohtumise vältel, nii lihtsate kui keeruliste mängude korral, nii geimi esimeste kui geimi viimaste punktide puhul
 - mängu juhtimisel, sh konfliktide lahendamisel ja kindluse taastamisel, kasutakse koolitustelt, varasematest mängudest ja kolleegidelt saadud tarkusi, probleemide korral analüüsitakse olukordi ja küsitakse hinnangut teistelt
 - tegutsedes toetatakse üksteist ja rõhutakse koostööle
 - kohtunikud on kursis kolleegide toimetuste ja tegutsemistega, kogemusi jagatakse omavahel
- ... professionaalsema tegutsemise ja parima emotsiooni nimel.

SEKRETÄRIDELT

Hooaja esimesel poolel esines mitu mängukatkestust, mida oleks saanud ära hoida, kui kohtunikud tunneksid paremini e-protokolli iseärasusi (liberote asendust, kapteni määramist, kaartide ja vigastuste sisse kandmist, eksimuste parandamist). Kui sekretär on eksinud või kahtleb, piisab teinekord ainult kohtuniku värskest pilgust protokollile, et mäng kiiresti jätkuda saaks. Teine oluline nüanss suhtluses sekretäriaga on II kohtuniku selged sõnumid olukordades, kus sekretär peab midagi protokolli märkima – sekretärid nõudke seda. Ja kolmandaks tuletame veelkord meelde, et nii rosteri kontroll enne mängu koos treeneriga kui algasetuse kontrollimine enne iga geimi algust koos teise kohtunikuga on kohustuslikud ja aitavad ära hoida mängu käigus ilmevaid ootamatusi.

Edukat mängujuhtimist alanud aastal !

AADU LUUKASE KARIKAS 2019

EESTI ON
VÕRKPALLIMAA
100

EESTI ON
VÕRKPALLIMAA
100

- Finaalidega oli seotud kokku 15 erinevas rollis kohtunikku, kusjuures nendest vaid 6 olid A-litsentsiga, ja 5 sekretäri.
- Vilemeestena said sellisel tasemel finaale teenindada esmakordselt kolm kõrgete eesmärkidega noort (I. Käpa, S.Orgvee, J.Unt)
- Piirikohtunike valikus tehti senisest suuremalt kummardus laiemale regionaalsele vaatele - esindatud olid Harjumaa, Tartumaa, Pärnumaa ja Lääne-Virumaa kohtunikud.
- Kohtunike finaalideks ettevalmistamisel panustati Euroopa-likule praktikale: jagati infot, tehti eeltööd, vaadeldi ja anti tagasisidet kohtunike varasematele mängudele, hommikul käidi saali ja varustusega tutvumas, viidi läbi mängueelne infotund, tutvuti tehnikaga ja räägiti üle protseduurid.
- Tegutsemisele anti tagasiside ja mitte ainult vahetult kohapeal, vaid ka hiljem videote üle vaatamise põhjal.
- Kõik osalenud kohtunikud said päevast mälestusfotod.

Tallinn, SAKU SUURHALL
29. detsember

AJAJOON

Hooaeg jätkub juba jaanuari esimesel nädalavahetusel uute Credit24 Meistriliiga mängudega Pärnus ja Tallinnas.

Üle Eesti toimub jaanuaris kokku mängu erinevates ametlikes liigades 55 ja veebruaris 58 (!). Seega on kohtunikele tihedamat aasta algust väga raske pakkuda 😊

NOORTE EVF KV finaalturniirid

24.-26. jaanuar U18 Tüdrukud I tugevusgrupi finaalturniir Tartus

* II finaalgriip Võrus 25-26.01

* III finaalgriip Tallinnas 25-26.01

* IV finaalgriip Paides 25-26.01

24.-26. jaanuar U18 Poised I tugevusgrupi finaalturniir Kuressaares

* II finaalgriip Väätsal 25-26.01

* III finaalgriip Tartus 25-26.01

* IV finaalgriip Kuimetsas 25-26.01

7.-9. veebruar U20 Tüdrukud I tugevusgrupi finaalturniir Rakveres

7.-9. veebruar U20 Poised I tugevusgrupi finaalturniir Tallinnas

* teiste U20 finaalgriipide toimumiskohad selguvad tsoonimängudest, mis toimuvad 13.-26.01.

Euroopas. 2019/20 hooaja esimeses pooles said Eesti rahvusvahelise kategooria kohtunikud võimaluse tegutseda erinevates CEV karikasarjades kümnel korral, millest enim Türgis (4 mängu) ning Soomes (2 mängu). Ühel korral määrati Eesti kohtunik Hollandisse, Venemaale, Tšehhi ja Suurbritanniasse.

Uuesti sõidetakse:

30/01/2020 CEV Champions League M (Türgi)

Fenerbahçe HDI Sigorta ISTANBUL – TRENTINO Itas T. Murulo

05/02/2020 CEV Challenge Cup W (Rumeenia) Stiinta BACAU – DRESDNER SC I.Saks

05/02/2020 CEV Cup W (Itaalia) Saugella MONZA – Dinamo KAZAN R.Strandson

06/02/2020 CEV Champions League W (Ungari)

Vasas Óbuda BUDAPEST – A. Carraro Imoco CONEGLIANO T. Murulo

Jaanuaris-veebruaris plaanitud **KOOLITUSTEGEVUSED** (täpsem info jaanuari keskel):

- Noortele ja kohtunikeks saada soovivatele praktikum-seminar veebruari alguses KEILAS
- TALLINNAS LILLEKÜLA GÜMNAASIUM 8.-9.02 (Rahvaliiga kohtunikud, sekretärid, piirikohtunikud)
- RAKVERES (kõigile soovijatele) 7.-8.02
- A litsentsiga kohtunike Balti liiga ja Credit24 Meistriliiga põhiturniiride järgne arutelu enne play-offe

MUU INFO. Kõik, kes tellisid endale detsembriks sinised kohtunike **Adidase vormid**, saavad need kätte piirkonna koolitusjuhtide käest. Lähiajal võetakse teiega ühendust.